Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003666

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-12-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Арапакі Марина Володимирівна

2. Maryna V. Arapaki

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 033

Назва наукової спеціальності: Філософія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 033 Філософія

Дата захисту: 20-12-2024

Спеціальність за освітою: 081 Право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 41. 053. 01

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 02.01

Тема дисертації:

1. Культурна маргінальність у соціальному та віртуальному просторі сучасного суспільства

2. Cultural marginality in the social and virtual space of modern society

Реферат/анотація:

1. Мета роботи полягає в аналізі культурної маргінальності в умовах соціокультурних трансформацій соціального простору сучасного суспільства.Наукова новизна полягає у тому, що вперше в українській соціально-філософській думці комплексно аналізується культурна маргінальність як складне багатоаспектне явище соціокультурного буття, що проявляє себе як в у соціальному, так і репрезентується у віртуальному просторі сучасного суспільства. Вперше: – здійснено комплексне дослідження культурної маргінальності у соціальному та віртуальному просторі відповідно до особливостей сучасного суспільства, що дозволило дослідити ті видозміни, яким підпорядковується культурне життя; – розглянуто багатоаспектність культурної маргінальності в умовах віртуалізації суспільства, що підпорядковується трансформаціям під впливом віртуалізації та інформатизації, ставить питання про кризу традиційної типології витворів мистецтва. Конвергенція культури та комп'ютерних технологій обумовила виникнення нових видів мистецтва, що наявні

лише у віртуальному просторі (наприклад, віртуальних культурних проєктів, віртуальних перфомансів, процесинг-арту, інтер медіа-арту та ін.); – особливості віртуального культурного простору сучасного українського суспільства, що використовується у створенні нової морально-етичної системи комунікації, в рамках чого розвивається концепція неогуманізму. В системній площині культурної маргінальності зростає роль недискурсивного знання, що допомагає розвитку творчої особистості, підвищує значення мультикультуралізму та толерантності, посилюється роль постматеріальних цінностей індивідуальної свободи; – надано визначення віртуального культурного проекту як комплексу дій, що реалізуються виключно у віртуальному просторі або спрямовані на інтернет-користувачів, результати якого впливають на соціокультурний простір сучасного суспільства та надають додаткові можливості для задоволення культурних потреб. Уточнено: – особливості віртуального простору як невід'ємної складової соціального простору сучасного суспільства. Під впливом віртуального простору видозмінюється культура та культурна діяльність. Аналізуючи соціокультурну ситуацію в сучасному суспільстві, слід зазначити, що виникнення віртуального простору призвело до формування кіберкультури, яка припускає наявність специфічних, маргінальних за своєю сутністю світоглядних орієнтирів; – особливості культурної маргінальності в сучасних соціокультурних умовах, яке базується, переважно, на необхідності альтернативного культурного розвитку техно-інформаційної цивілізації та запереченні глобальних універсалістських моделей розвитку суспільства; – специфіку трансформації соціального простору сучасного суспільства від соціального до віртуального. Сучасна техно-інформаційна цивілізація зазнала суттєвого впливу на життєдіяльність ключових елементів суспільства, зокрема на культуру та мистецтво, оскільки змістовно змінюється система ціннісних орієнтацій, що визначає форми соціокультурної взаємодії особистості. Це створює свого роду культурну дихотомію, оскільки включає сукупність норм і правил, що відтворюються виключно у віртуальному просторі, і водночас іншу сукупність, реалізовану за умов реального соціального буття. Набуло подальшого розвитку:– аналіз соціального простору в умовах соціокультурних трансформацій, що дозволило дослідити ті видозміни, яким підпорядковується культура. З одного боку, вона постає у якості результатів суспільної діяльності, з другого – культура є регулятором цієї діяльності, формуючи певну систему норм та цінностей віртуального простору; – виявлення специфічних проявів культурної маргінальності в соціальному просторі інформаційного суспільства. Умови, що виникли в результаті глобалізації, інформатизації та інших трансформаційних процесів, зумовили зміну світоглядних орієнтирів і філософію культурної маргінальності, яка відображає культурну маргінальність як один із проявів відчуження особистості в умовах дегуманізації суспільства; – аналіз культурної маргінальності як складного соціального явища, що має свої особливості в умовах техно-інформаційної цивілізації та зумовлює необхідність дослідження культурної маргінальності в комплексі загальних проблем суспільного розвитку. Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що деякі положення та висновки кваліфікаційної роботи розширюють простір для подальшого теоретичного дослідження динаміки трансформаційних процесів під впливом віртуального простору та можуть бути використані при вивченні проблем культури та культурної маргінальності та вибіркових дисциплін у закладах вищої освіти, где розглядаються проблеми розвитку суспільства, складанні підручників, монографій та навчальних посібників із соціальної філософії та інших навчальних дисциплін, в яких розглядаються соціально-філософські аспекти відтворення культури у соціальному та віртуальному просторі.

2. The purpose of the work is to analyze cultural marginality in the conditions of socio-cultural transformations of the social space of modern society.The scientific novelty lies in the fact that for the first time in Ukrainian socio-philosophical thought, cultural marginality is comprehensively analyzed as a complex multifaceted phenomenon of socio-cultural existence, which manifests itself both in social and represented in the virtual space of modern society. For the first time: – a comprehensive study of cultural marginality in the social and virtual space was carried out in accordance with the characteristics of modern society, which made it possible to investigate the changes to which cultural life is subject; – the multifacetedness of cultural marginality in the conditions of virtualization of society, which is subject to transformations under the influence of virtualization and informatization, is considered, raises the question of the crisis of the traditional typology of works of art. The

convergence of culture and computer technologies led to the emergence of new types of art that exist only in virtual space (for example, virtual cultural projects, virtual performances, processing art, inter media art, etc.); - features of the virtual cultural space of modern Ukrainian society, which is used in the creation of a new moral and ethical system of communication, within which the concept of neo-humanism is developing. In the systemic plane of cultural marginality, the role of non-discursive knowledge is growing, which helps the development of a creative personality, increases the value of multiculturalism and tolerance, and the role of post-material values □□of individual freedom is strengthened; – a definition of a virtual cultural project is provided as a set of actions implemented exclusively in the virtual space or aimed at Internet users, the results of which affect the socio-cultural space of modern society and provide additional opportunities for meeting cultural needs.Clarified: - features of virtual space as an integral component of the social space of modern society. Culture and cultural activities are changing under the influence of virtual space. Analyzing the socio-cultural situation in modern society, it should be noted that the emergence of virtual space has led to the formation of cyber culture, which assumes the presence of specific, inherently marginal worldview points of reference; - peculiarities of cultural marginality in modern socio-cultural conditions, which is based, mainly, on the need for alternative cultural development of techno-informational civilization and denial of global universalist models of society's development; - the specifics of the transformation of the social space of modern society from social to virtual. Modern techno-informational civilization has had a significant impact on the vital activities of key elements of society, in particular on culture and art, as the system of value orientations, which determines the forms of socio-cultural interaction of an individual, changes meaningfully. This creates a kind of cultural dichotomy, as it includes a set of norms and rules that are reproduced exclusively in the virtual space, and at the same time another set implemented under the conditions of real social existence. The practical significance of the obtained results is that some provisions and conclusions of the qualification work expand the scope for further theoretical research into the dynamics of transformational processes under the influence of virtual space and can be used in the study of the problems of culture and cultural marginality and selective disciplines in institutions of higher education where the problems are considered development of society, compilation of textbooks, monographs and training manuals on social philosophy and other academic disciplines, which consider socio

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Інформаційні та комунікаційні технології

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Арапакі М.В. (2022) Напрями наукового аналізу поняття «культурна маргінальність». Наукове пізнання: методологія та технологія. № 2(50). 2022. С. 4-13. DOI https://doi.org/10.24195/sk1561-1264/2022-2-1
- 2. Арапакі М.В. (2022). До питання про ґенезу поняття «культурна маргінальність». Перспективи. Соціально-політичний журнал. Випуск N 1. 2022. С. 54-64. DOI https://doi.org/10.24195/spj1561-1264.2022.1.8
- 3. Арапакі М.В. (2021). Культура у соціальному просторі сучасного суспільства. Перспективи. Соціально-політичний журнал. Випуск №4. 2021. С. 72-80. DOI https://doi.org/10.24195/spj1561-1264.2021.4.9
- 4. Арапкі М.В. (2023). Філософія культурної маргінальності у контексті трансформацій соціального простору сучасного суспільства. Науково-теоретичний альманах «Грані». Том 26. № 5. 2023. С.165-171. DOI: https://doi.org/10.15421/1723118
- 5. Борінштейн Є., Пальчинська М., Арапакі М. (2024). Людина метамодерну: соціокультурна трансформація & віртуалізація. Перспективи. Соціально-політичний журнал. № 1. 2024. С.72-80. DOI https://doi.org/10.24195/spj1561-1264.2024.1.10

- Borinstein E,. Palchinska M., Arapaki M. (2022). Culture in the social space of modern society. 年中国艺术人类学研究会［艺术人类学与民族发展］（2023年10月28日-10月30日）. 中国蚌埠 c.510-517.
- Arapaki M. (2023). The transformation of social identity and its impact on the formation of cultural marginality in modern socio-cultural conditions. International scientific and practical conference «The phenomenon of social consolidation in the Republic of Moldova and Ukraine:new realities and challenges». 26.09.2023. Odesa, Ukraine.
- Арапакі М.В. (2023). Культура у соціальному просторі сучасного суспільства Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих вчених «Південноукраїнські наукові студії». 04.12.23. Одеса, Україна
- Arapaki M. (2023). Preservation and development of the human personality in the virtual environment as modern anthropological crisis. 年中国艺术人类学研究会［艺术人类学与民族发展］（2023年10月28日-10月30日）. 中国蚌埠. 28.10.2023. Одеса-Бенбу: Уніве Аньхойський університет фінансів та економіки.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 011U010462

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Борінштейн Євген Руславович

2. Yevhen R. Borinshtein

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0323-4457

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пальчинська Мар’яна Вікторівна

2. Mariana V. Palchynska

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5860-9546

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний університет інтелектуальних технологій і зв'язку

Код за ЄДРПОУ: 43997335

Місцезнаходження: вул. Кузнечна, буд. 1, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Готинян-Журавльова Віталія Віталіївна
2. Vitaliia V. Hotynian-Zhuravlova

Кваліфікація: д. філ. н., доц., 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шабанова Юлія Олександрівна
2. Yuliia O. Shabanova

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад вищої освіти "Дніпровська академія музики" Дніпропетровської обласної ради"

Код за ЄДРПОУ: 02214515

Місцезнаходження: вул. Ливарна, 10, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Добролюбська Юлія Андріївна

2. Yuliia A. Dobroliubska

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3564-854X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Окорокова Віра Вікторівна

2. Vira V. Okorokova

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0661-4313

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Атаманюк Зоя Миколаївна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Атаманюк Зоя Миколаївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Княжева І. А.
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна